

Către: Ștefan CREANGĂ

Președinte

Comisia Parlamentară Economie Buget și Finanțe

Copie: Iurie EREMIA

Director

Agenția pentru Protecția Consumatorilor

Nr. 66 din 29 iunie 2016

Ref.: Comentariile AP „Camera de Comerț Americană din Moldova” la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor

Stimate Domnule Președinte,

Din numele Asociației Patronale “Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham”), Vă transmitem comentariile și propunerile noastre referitoare la *proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor*.

Salutăm inițiativa de apropiere a legislației naționale cu normele europene în domeniu (i.e. Directiva 1999/44/CE, *privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe*). Însă, dorim să evidențiem în particular următoarele aspecte care fac necesară inserarea unor noi norme sau modificarea celor propuse:

Articolul 18 (pct. 11 din legea de modificare)

Legea de modificare propune următoarea versiune pentru art. 18 alin. (7): *“Orice reparație sau înlocuire a produselor este făcută în cadrul unei **perioade de timp rezonabile, stabilită de comun acord, în scris**, între vânzător și consumator, și fără niciun inconvenient semnificativ pentru consumator, luându-se în considerare natura produselor și scopul pentru care acesta a solicitat produsele. **Perioada de timp stabilită nu poate depăși 14 zile calendaristice** de la data la care consumatorul a adus la cunoștință vânzătorului neconformitatea produsului. **Acest termen poate fi prelungit numai cu acordul consumatorului și stipulat în contract.**”*

Se recomandă modificarea normei citate, precum urmează:

„Orice reparație sau înlocuire a produselor este făcută în cadrul unei perioade de timp rezonabile, stabilită de comun acord, în scris, între vânzător și consumator, și fără niciun inconvenient semnificativ pentru consumator, luându-se în considerare natura produselor și scopul pentru care acesta a solicitat produsele. Dacă nu se prevede altfel în contract, se consideră stabilit un termen de 14 zile calendaristice de la data la care consumatorul a adus la cunoștință vânzătorului neconformitatea produsului”.

Argumentare:

Redacția în vigoare a normei art. 18 alin. (1) din *Legea privind protecția consumatorilor*, pentru reparația sau înlocuirea produselor neconforme, permite stabilirea prin contract a unui termen mai mare decât 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației.

Însă, art. 18 alin. (7) al legii sus-menționate, în redacția nouă propusă, poate fi interpretat în sensul restrângerii dreptului părților de a stabili *ex-ante*, în contractul încheiat, un termen ce depășește 14 zile calendaristice de la sesizare, pentru reparația sau înlocuirea produsului neconform. *După cum este formulată*, versiunea amendată propune, în schimb, prelungirea termenului fixat anterior în scris de vânzător și consumator.

Aceasta deoarece, pe de o parte, norma prevede că părțile vor stabili un termen, însă nu mai mare de 14 zile, iar pe de altă parte le acordă posibilitatea de a prelungi această perioadă. Se deduce că prelungirea poate fi făcută doar după încheierea primului acord cu privire la termen.

Astfel, se impune părților obligația modificării condițiilor contractuale în scopul stabilirii unei perioade de remediere ce depășește 14 zile calendaristice. Această rigiditate nu este justificată, având în vedere că, în funcție de natura mărfii, măsura de reparație ar putea necesita o perioadă mai mare de timp, fapt cunoscut de părți încă la momentul încheierii contractului.

În acest caz, consumatorul este protejat împotriva stabilirii unor termene nerezonabile prin normele ce interzic introducerea *clauzelor abuzive*, care nu sunt negociate în mod individual și care generează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile contractuale ale părților.

În același context, se notează că, în redacția propusă spre consultare, art. 18 alin. (7) prevede doar mecanismul stabilirii termenului prin acordul părților, fără a fi specificată regula ce va suplini voința acestora în cazul absenței unor stipulații contractuale la capitolul dat.

Totodată, este de menționat că art. 18 alin. (20), în redacția legii de modificare, prevede executarea de către vânzător a obligațiilor de reducere a prețului sau restituire a contravalorii produsului „*într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit de contract*”. Același regim referitor la termenul remedierii deficiențelor este prevăzut în art. 18¹ alin. (1) pentru serviciile neconforme. Așa fiind, nu este clară rațiunea instituirii unor reguli distincte, la acest capitol, pentru măsurile de reparație sau înlocuire aplicabile produselor.

În final, Directiva 1999/44/CE, *privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe*, a cărei transpunere se urmărește prin proiectul analizat, nu stipulează condiții de termen pentru efectuarea măsurilor reparatorii.

În lumina acestor argumente, considerăm că legea națională urmează să acorde, în mod clar, părților discreția contractuală de a devia *ex-ante* de la termenul maxim de 14 zile calendaristice, stabilit de lege pentru reparația sau înlocuirea produselor neconforme.

Suplimentar față de cele incluse în proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 105-XV din 13 martie 2003, privind protecția consumatorilor, propunem și următoarele modificări:

Articolul 25

Recomandăm excluderea din art. 25 alin. (3) Legea privind protecția consumatorilor a sintagmei „și data fabricării”, având în vedere următoarele argumente:

Norma art. 25 alin. (3) din lege reglementează categoriile de informații pe care agenții economici sunt obligați să le înscrie pe produs, etichetă, ambalaj, cartea tehnică, instrucțiune de exploatare ori în altă documentație de însoțire a produsului sau serviciului. Acest articol îi obligă pe producători să indice *inter alia* „(...) termenul de valabilitate **și** data fabricării”. Scopul obligației de informare este de a proteja consumatorul împotriva riscului întrebuintării unor produse alterate sau celor care nu și-au păstrat caracteristicile specifice. **Totuși, acest drept al consumatorului este protejat, de o manieră eficientă și suficientă, prin specificarea termenului de valabilitate al produsului, fiind exclusă prejudicierea intereselor consumatorului prin neindicarea concomitentă a datei de fabricație.**

Obligația de înscriere a datei fabricării impune cheltuieli disproporționate antreprenorilor pentru refacerea/completarea tuturor ambalajelor mărfurilor produse în Uniunea Europeană. Or, **Regulamentul (UE) nr. 1169/2011** al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011, *privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, nu impune cerința indicării datei fabricării*. În acest sens, potrivit art. 9 lit. f) din Regulamentul dat, este imperativ să fie menționată „data durabilității minime sau data limită de consum”, ultima noțiune fiind, în esență, echivalentă sintagmei „*termen de valabilitate*” din Legea privind protecția consumatorilor, nr. 105-XV 13.03.2003.

Este de notat că actul normativ subordonat legii – Hotărârea Guvernului nr. 996 din 20.08.2003, *despre aprobarea Normelor privind etichetarea produselor alimentare și Normelor privind etichetarea produselor chimice de menaj*, în Capitolul IV („Cerințe obligatorii de etichetare a alimentelor”) prevede în mod corect obligația înscrierii pe etichetă sau pe ambalajul alimentelor doar a datei durabilității minime/datei-limită de consum, în mod analog normelor Regulamentului (UE) nr. 1169/2011.

Așa fiind, modificarea sugerată este necesară pentru a evita impunerea unor obligații excesive în sarcina agenților economici, precum și pentru a contribui la asigurarea compatibilității dintre sistemele de protecție a consumatorilor aplicate de RM și UE – scop declarat în art. 38 din Acordul de Asociere RM-UE.

Vă mulțumim pentru colaborare și ne exprimăm disponibilitatea pentru detalierea comentariilor și recomandărilor adresate.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv
AP „Camera de Comerț Americană din Moldova”